

HALİM YAZICI'DAN BİR ZEYTİN DALI HÜSEYİN PEKER

Halim Yazıcı'yı her okuyuşumda aklıma takılan ilk şeyler: onun eksiltmeli bir dille, inceltilmiş bir ses imbiğinden süzdüğü kelimelerle kurduğu şiir evreni oluyor.

Sanki Yazıcı bu şiirleri yazarken hasat dönemlerinde zeytin kırıyor, onları zeytinyağı fabrikasına bırakıp demlendiriyor. Limon kesiyor, portakal çimliyor. Ortaya yayılan esansından şiir buğuları yaratıyor.

Sanki babasını anarken duvardaki büyük bir efe portresi önünde saygı duruşuna çekiyor hepimizi. Sanki onla birlikte Yunan'ı denize döküyoruz, elimize Hasan Tahsin'in süngüsünü takıştırıyoruz, ve evimizdeki beyaz kanaviçeli ve örgülü tül perdeyi açarak, şiiri çağırıyoruz bahçemize.

Halim Yazıcı'nın tüm şiirleri ot kokuyor. Bahar tazeliğinde.

İçindeki esen kırgınlığı da, onun çabucak ürperen şiir simyası da beni İspanya'nın Lorca'ya yaklaşan içlerine sürüklüyor, Kavafis'in İskenderiye'sine uğratıyor. Biraz da Seferis'in 'Argonotlar' şiirini okuyorum Urla maviliklerinde.

Elbet seferis gibi Hopmeros'tan bu yana uzanan Ege kabarıklığını taşırmıyor Yazıcı. Onda hep incelen bir yan gizli. Şiirinin hep limon küfü kokmasından yana:

'beni evlerde
doğurduğun evlerde
yeniden şiir beni'

Yukardaki dizelerde de göreceğiniz gibi H.Yazıcı 'yeniden burak beni' diyemiyor, onun çevirisi onda şöyle : 'onda şiir beni'
Bu değiştirim ona ne sağlıyor: Şiiri güzelliyor. Daha önce incirlere anlattığı şeyi bu kez halkı üzerinde deniyor. Arayı açmaktan yana değil. Arayı bitişirmenin ozanı o!

'Aşkhalmi' diyor, 'Aşıkane' diyor. Bu dedikleri onun dünyayla olan büyüü söyleşisi.Belki yel değirmenleri, son serçeler ve sessiz tayyare böcekleri onun şiirinin son konukları. Belki Yazıcı'nın şiirlerinde yaklaşan bahar'ı polen titreşimleriyle izlemek, hepimize kolay gelecek.

'Ay kırıklarım kanıyor' dediği yer de belki şiiri inceltip, içinde bir saz teli gibi kopardığı esin kaynağından koşup geliyor.

Onda batan bir sözcüğe rastlayamazsınız. Elinde keman sızıltısıyla narinleştirilmiş sözcükler, ve onların flüt gibi ses çıkaran iniltisi. Bir şiirinde caz dediğine bakmayın. Ondaki tüm hüznler 'Flu zenci kuğu'dur. Nehirden bir ten kokusudur.Aklı çok uzaklara gitmek peşinde koşan, tığ deliğinden şarap damıtan bir Egeli ozanın sesi. Okurken kendinizi bitki çaylarının nane, kekik, limon kokusunda baygın bulacaksınız. Belki Seferis'le Urla'daki evinde ilk tokalaşan ses bu!

Halim Yazıcı 'Deliceler Aşkına' kitabının ilk dizesinde de, 'İpek Tin'deki deyiş güzelliğine yaslanmış ve 'bansam aşklarımı' demiştir.Burada aşkı çoğul tutmakla, tek eşli bir düzene karşı duruşun vurgusunu da yapmakla söze başlıyor. Zaten 'ben Pegasus, kanatlarım aşk/ Bir aşktan gelir bir aşka giderim' (Deliceler Aşkına s:46) derken aşk konusundaki hercai duruşun sinyalini de verir.

'Deliceler aşkına' tam bir Ege şölenu.'İncir yaprağından sütler,kekik

sesinden arkadaşlar.' (s:16) dedirten sardunyalılar, delice zeytinler, adalar, adalılar, dil balıkları, sakız kokulu leblebiler, kuyu suları, kuru üzümler, daha bunca benzemez nice ege esintileri, kıyı imgeleri. Öncelikle aşk demiştim Halim Yazıcı'nın şiirini çağrıştıran. İkinci hesap Ege rüzgarıyla doğuyor. İmbat, poyraz ve çalkantıları. Sıcak duyarlık, sıcak Ege sularına benzer bir akıntı. Federico Garcia Lorca'nın o limon çiçeği kokulu Akdeniz'e bulaşan sesini Halim Yazıcı'da Ege fiyordlarının girdi-çıkması olarak karşılıyorsunuz.

Bir de yine Ege sıcaklığına yaraşır bir ironi ve incelik. İçtenlik ve kibarlık. H.Yazıcı okuru hiç rahatsız etmeyen sakin şiirini yansıtıyor. Düşünme tarzı acıtmayan türden: yalın, yumuşak ve alaylı, şakalarla dolu, müzikle örülü.

'Kağıttan film olmamıştı

Che henüz' (s: 36)

Birdirbir oynayan kelebeklerin turuncu ay harfleri dediği yerde onun Dali gerçeküstücülüğüne eriştiği, bir Akdeniz büyücüsü kimliğine dönüştüğünü varsayabiliriz. Okuru incitmez, oyalar, sevdirir tutku çemberini.

Kendine özgü bir içtenlik biçimi yaratır; sıcak esintili, kavruk yel tadında. Onda şiir düz gitmez; yol kateder, yükseklikler arşınlar.

'Dün bir düşün gördüm

hayal aldım semender sattım

kaç kez balık olmayı denedim' (s:55)

Bu doğa tutkunu ozan, bazen de Ege ermişi olarak yaklaşıyor yanımıza. Beyaz kaftanıyla Bergama Asklepion'un beyaz merdivenin basamaklarından inerken alnında bir çevre zeytin dalıyla barış uzatır bize. Bir Yunan tanrısının adıyla seslenmenin sırası gelmiştir:

'doğurur mu tanrıça seni

bir daha emzirir mi İda' (s:60)

Halim Yazıcı gizli meleklerine, zeytinliklerine kavuşturduğu 'Deliceler Aşkına' ile son kitabı 'İpek Tin'de önceki kitaplarından öteye gitmiş, bir özgünlüğe kavuşmuş görünüyor. Bir Ege limanına demirlemiş, Seferis'ten ödünç aldığı emanet Ege köpüğünü, bu kez daha kuzeyde dikelen Bergama neferi bir duyarlıktan dinletiyor.

Sıcak, karıncalı, oynak Ege ruhundan bir ses taşıyor bize.

Yazıcı'nın şiirlerini okumak her egeli'nin bize aktarmadığı bir sahil şeridinden türetilmiş, beli zeybek kuşağıyla bağlanmış, çiftetelli oynayıp müziğiyle bizi büyülemiş şair sesiyle geliyor. İçtenlikli ve yanık bir kuşatma onu izlemek.